

Заданні для правядзення ўступных іспытаў па беларускай мове

A1. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *a*:

1) м_татурыст;	4) р_ўнабедраны;
2) мн_габаковы;	5) ст_гадовы;
3) пл_вец;	

A2. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *e*:

1) с_наж;	4) св_шчэнны;
2) ц_мनावокі;	5) пав_сялець.
3) рады_тэхніка;	

A3. Адзначце прыклады з правільным напісаннем падкрэсленых літар *у/ў*:

- 1) вясна была ў разгары;
- 2) Зауральскі;
- 3) зноў узлятаюць;
- 4) руска-украінскі;
- 5) творы празаіка Уладзіміра Ягоўдзіка.

A4. Адзначце правільна напісаныя словы:

1) вазмі;	4) вяселье;
2) аб'ехаць;	5) легкавер'е.
3) восемь;	

A5. Адзначце правільна напісаныя словы:

1) абмундзіраванне;	4) гадзінікавы;
2) абезямелены;	5) забалочанны.
3) артыллерыя;	

A6. Адзначце словы, у якіх на месцы пропуску трэба пісаць літару *d*:

1) які_ства;	4) нака_чык;
2) Шмі_т;	5) па_касіць.
3) пешахо_;	

A7. Адзначце словы, якія маюць канчатак:

1) ноч;	4) твайму;
2) рэле;	5) варыць.
3) спачувальна;	

A8. Адзначце словы, якія трэба пісаць *праз злучок*:

1) (апенькі) верхалазы;	4) (вет) персанал;
2) (авія) маяк;	5) (штабс) капітан.
3) (верша) складанне;	

A9. Адзначце назоўнікі, ад якіх утвараюцца прыналежныя прыметнікі пры дапамозе суфікса *-аў-*:

1) Ніна;	4) дачка;

2) камендант; 5) стол.

3) Колас;

A10. Адзначце словы, якія трэба пісаць *праз злучок*:

1) (верхне) дняпроўскі; 4) (мала) літражны;

2) (залаціста) чырвоны; 5) (мара) ходны.

3) (лячэбна) аздараўленчы;

A11. Адзначце сказы, у якіх ёсць безасабовыя дзеясловы ці асабовыя, ужытыя ў значэнні безасабовых:

1) Надзея Іванаўна суцішылася.

2) З палёў несла пахам сырой зямлі, свежай раллі і вячэрняй вільгаццю.

3) Пасыпаў дробненькі, гусценькі сняжок.

4) На ўсходзе пасвятлела.

5) Першы змогся бацька.

A12. Адзначце дзеясловы, якія у форме 2-й асобы множнага ліку цяперашняга ці будучага простага часу маюць канчатак *-аце (-яце)*:

1) азірацца; 4) вазіць;

2) апынуцца; 5) гукаць.

3) астрыгчы;

A13. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы трэба пісаць *асобна*:

1) Алаіза (*між*) волі сціснула задубелыя пальцы.

2) Бэз расцвітаў (*як*) раз у час нашых школьных экзаменаў.

3) Восеньскія дзянькі стаяць (*на*) дзіва ясныя, цёплыя.

4) (*Дзе*) кольвечы ў канавах і ярах яшчэ ляжыць апошні снег.

5) Цягнецца луг далёка (*у*) бок лесу.

A14. Адзначце сказы, у якіх усе выдзеленыя словы з *не, ні* напісаны правільна:

1) У лістах сын *непакоіўся* пра маці, прасіў берагчы сябе і *не зважаць* ні на якія размовы.

2) Хата была вялікая, але *невыглядала* пустэльнай, халоднай і бязрадаснай.

3) Ранішнія сонца прыгожа кідае *не смелыя* праменьчыкі.

4) Як і ў старэйшых, у нас, дзяцей, *не было ніводнага* бесклапотнага дня.

5) Слязінкі ж, *непаспеўшы* збегчы кропелькамі па шчацэ, хутка замярзалі, утвараючы ледзяны панцыр.

A15. Адзначце сказы, у якіх на месцы ўсіх пропускаў ужываецца *не*:

1) Чаго толькі _ было ў гэтым хмызняку, што цягнуўся за Куранямі.

2) У творчасці яшчэ _ хто _ падняўся і _ колі _ падымецца вышэй за народ.

3) У які бок _ глянуў бы, далячынь вырысоўваецца ясна і шырока і ўсё на зямлі выглядае выразна акрэсленым.

4) Вяскою дажджы _ лішнія.

5) _ красак, _ зыкаў, замерла прырода...

A16. Адзначце *дзеяслоўныя* словазлучэнні:

1) бронзавы бюст;

2) апрануты па-вясковаму;

3) блішчаць на сонцы;

4) вывучыўшы верш;

5) далека ў лесе.

A17. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы – *азначэнні*:

- 1) Вось тут пачынаецца *галоўнае*.
- 2) Дзень стаіць *ветраны*.
- 3) Вецер гнаў па дарозе *аналае* з *дрэў* лісце.
- 4) Людзі ў *белых світках* па высокай вадзе канала гоняць платы аж у мора.
- 5) На полі раслі тры старыя грушы-*дзічкі*.

A18. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропускау *абавязкова* ставіцца працяжнік:

- 1) Асенні пералёт _ вялікая падзея ў жыцці птушак.
- 2) О Нарач! Сэрца я прынёс табе, валодаць ім _ тваё сягоння права.
- 3) Сад _ напоўнены цішынёй.
- 4) Першы дзень заняткаў _ як свята.
- 5) Пяць і дзесяць _ пятнаццаць.

A19. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропускау трэба паставіць коску:

- 1) Я ляжу ў акопе на разасланым шынялі _ і доўга гляджу ўгору, у сінюю бездань летняга дня.
- 2) Часта здавалася, што душа гэтага чалавека ўвабрала ў сябе вялікую душу народа, яе весялосць і смутак _ радасць і гора _ яе шчырую даверлівасць і сумненні _ яе дапытлівасць і дасціпнасць.
- 3) Цёпла _ ярка свяціла сонца.
- 4) Кожны пакідаў птушкам свой пачастунак _ крошкі хлеба ці адну-дзве лыжкі салдацкай кашы.
- 5) Вылінялы _ руды сабака ляжыць каля ног.

A20. Адзначце сказы, у якіх на месцы пропускау трэба паставіць коску (коскі):

- 1) Зямля _ нібы падбадзёрваецца пасля навальніц.
- 2) Рукі халодныя _ бы ледзякі.
- 3) Паселішчы _ як і людзі _ без біяграфіі не маюць свайго аблічча.
- 4) Удзень жанчыны збіралі розныя зёлкі, сушылі і захоўвалі іх _ як моцныя цудадзейныя лекі.
- 5) Прачынаецца лес, звяняць прагалы _ быццам многаструнныя цымбалы.

B1. Устаўце прапушчаныя літары і знакі прыпынку ў прапанаваным тэксце.

Касавіца у(ў) Хатынічах пачалася кол..кі дзён назад. Першыя ка..цы накіраваліся на далёкі лу.. . Трава там была н.. дужа ядомая па нізінах асака на купінах с..вец. *Аднак* калі ..косіш маладую дык зімо.. пойд..е за мілую душу.

У вёсцы у(ў) гэтыя дні за..сёды панаваў асаблівы настрой. Ко..ны рыхтава..ся ..вонка і вес..ла стукалі мала..кі па металічных ба..ках а..цягваючы косы якія засумавалі за до..гую зіму па сака..ной траве і чыстай расе. Гаспадыні вышуквалі на дне кубел..цаў прыхаваны.. кавалкі сала бо ..даўна ведалі сал..ца н.. з'ясі не пацягне.. касы.

B2. Вызначце стыль і тып тэксту.

B3. У другім абзацы знайдзіце і выпішыце дзеепрыслоўны зварот.

B4. Вызначце правільнае сцверджанне ў дачыненні да слова, выдзеленага ў тэксце.

- 1) злучнік, які па сваім значэнні супадае са злучнікам *і*;
- 2) часціца, якая з'яўляецца сродкам сувязі сказаў у тэксце;
- 3) злучнік, які з'яўляецца сродкам сувязі сказаў у тэксце;
- 4) часціца, якая па сваім значэнні супадае з часціцай *але*;
- 5) злучнік, які не з'яўляецца сродкам сувязі сказаў у тэксце.